

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci obžalovaného **J. G.**, pre trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák. a iné na verejnom zasadnutí 27. mája 2008 o odvolaní krajskej prokurátorky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2006, sp. zn. 3 T 8/99, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 256 zákona č. 141/1961 Zb. v znení zmien a doplnkov účinného do 31. decembra 2005 (Tr. por.) odvolanie krajskej prokurátorky **s a z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 9. marca 2006, sp. zn. 3 T 8/99, bol obžalovaný J. G. uznaný za vinného z trestných činov nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák., výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. a poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

12. októbra 1998 asi o 18.00 hod. po predchádzajúcom nedorozumení pred obytným blokom č. X. v N. na S. ulici, nezákonne držanou zbraňou – revolverom nemeckej výroby zn. R. kalibru 5,6 mm, výrobné číslo X., ktorú si zaobstaral v B. približne pol roka predtým od neznámej osoby, smerom na vozidlo P. R. zn. Škoda Felícia, EČ N., potom, ako sa vulgárne vyjadril na adresu svojej manželky, najmenej dvakrát vystrelil, čím spôsobil škodu na vozidle v sume 12 170 Sk.

Za to mu bol podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 55 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovanému uložil aj trest prepadnutia veci – revolvera zn. R., kalibru 5,6 mm, výrobného čísla X.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie krajská prokurátorka do výroku o vine a treste.

V písomnom odôvodnení odvolania uviedla, že napadnuté výroky považuje za nezákonné, pretože nezodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. Poukázala pritom na výpovede poškodeného P. R. z prípravného konania, v ktorých obžalovaného usvedčoval okrem iných trestných činov aj zo spáchania pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák. V týchto poškodený podrobne popísal úmyselné konanie obžalovaného smerujúce k jeho usmrteniu. Rovnako krajská prokurátorka poukázala aj na výpovede svedkov M. G., O. G. a R. T., ktorým sa mal obžalovaný po spáchaní skutku zveriť s tým, že strieľal po poškodenom a jeho aute.

Z týchto dôvodov navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Zástupca generálneho prokurátora Slovenskej republiky navrhol odvolaniu krajskej prokurátorky vyhovieť v celom rozsahu. Vyslovil pochybnosti o aplikácii § 100 ods. 2 Tr. por. vo vzťahu k výpovedi poškodeného pri rekonštrukcii vykonanej v prípravnom konaní a navrhol vykonanie ďalšieho listinného dôkazu zadovážením písomného vyjadrenia bývalého (ustanoveného) obhajcu obžalovaného JUDr. J. na okolnosti výsluchu obžalovaného a poškodeného 13. októbra 1998.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade odvolania krajskej prokurátorky preskúmal v rozsahu § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že odvolanie krajskej prokurátorky nie je dôvodné.

Po splnení prieskumnej povinnosti najvyšší súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní zákonom predpísaným spôsobom všetky dostupné a potrebné dôkazy na náležité zistenie skutkového stavu v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie a pre zákonu zodpovedajúce rozhodnutie v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Tr. por.

Krajský súd vykonané dôkazy vyhodnotil riadiac sa pritom ustanovením § 2 ods. 6 Tr. por. jednotlivito i vo vzájomnej súvislosti a dospel tak ku správnym a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom krajský súd vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Keďže písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá ustanoveniu § 125 Tr. por. a odvolacie námietky krajskej prokurátorky, resp. iné zistené okolnosti nemajú zásadný vplyv na rozhodnutie o otázke viny, odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na tam uvedené dôvody, ktoré si osvojuje.

Najvyšší súd k odvolacím námietkam krajskej prokurátorky a návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí uvádza nasledovné.

Preukázať vinu obvineného je možné len na základe nepochybne zistených skutočností a za použitia procesných prostriedkov, ktoré Trestný poriadok umožňuje. Dôkaz získaný nezákonným spôsobom je absolútne neúčinný a v trestnom konaní ho nemožno použiť.

Z obsahu predloženého procesného spisu vyplýva, že všetky výpovede poškodeného – svedka P. R. vykonané v prípravnom konaní, o ktoré opiera obžaloba vinu obžalovaného a ktorý bol v tom čase švagrom obžalovaného, sú nezákonné, a preto nepoužiteľné.

Prvý výsluch poškodeného – svedka bol vykonaný na druhý deň po spáchaní skutku 13. októbra 1998, tento trval od 15.20 hod. do 16.20 hod. (č. I. 116 – 121). V ten istý deň bol vykonaný aj výsluch obžalovaného v procesnom postavení obvineného a trval od 15.15 hod. do 17.30 hod. a bol vykonaný v prítomnosti ustanoveného obhajcu obvineného, JUDr. M. J. (č. I. 107 – 112). Druhý výsluch poškodeného – svedka, ktorého predmetom bolo uplatnenie nároku poškodeného na náhradu škody, bol vykonaný 6. novembra 1998 a hoci tento bol podľa pretače poučenia o právach svedka a poškodeného o. i. aj o práve odmietnuť vypovedať poučený, vyjadrenie svedka – poškodeného, či toto právo využíva sa v zápisnici o výsluchu nenachádza (č. I. 123). Zo zápisnice o rekonštrukcii činu 3. decembra 1998 (č. I. 181 – 191), kedy bol poškodený – svedok vypočutý tretíkrát vyplýva, že nebol poučený o práve odoprieť voči obžalovanému vypovedať podľa § 100 ods. 2 Tr. por. Štvrtý a poslednýkrát v prípravnom konaní bol poškodený – svedok vypočutý 17. februára 1999 (č. I. 213 – 216), kedy bol síce o práve odoprieť vypovedať poučený, ale sa nevyjadril, či toto právo využíva alebo nie.

Na hlavnom pojednávaní bolo výsluchmi obžalovaného a svedkov O. G. a P. R. zistené, že obžalovaný a svedkyňa O. R. napriek rozvodu ich manželstva aj naďalej žijú spolu ako druh a družka, spoločne sa starajú o výchovu svojich detí a postavili rodinný dom. Na podklade tejto skutočnosti poškodený – svedok P. R. na hlavných pojednávaniach odmietol vo veci vypovedať využívúc tak svoje právo vyplývajúce mu z ustanovenia § 100 ods. 2 Tr. por.

Podľa § 211 ods. 3 Tr. por. zápisnica o výsluchu svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odoprieť výpoveď podľa § 100, možno prečítať len za predpokladu, že svedok bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odoprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a obhajca mal možnosť sa na tomto výsluchu zúčastniť.

Z uvedeného vyplýva, že výpovede poškodeného – svedka P. R. z prípravného konania nebolo možné na hlavnom pojednávaní prečítať, pretože tomu bránia zákonné prekážky uvedené v § 211 ods. 3 Tr. por.

Prvého výsluchu poškodeného – svedka sa obhajca obžalovaného nemal možnosť zúčastniť z dôvodu, že v tom istom čase bol prítomný pri výsluchu

obžalovaného a ostatné výpovede poškodeného – svedka pre uvedené pochybenia neboli vykonané spôsobom zodpovedajúcim zákonu.

Na podklade týchto skutočností možno uzavrieť, že výpovede poškodeného – svedka P. R. ako dôkaz v predmetnom konaní nie je možné použiť.

Z výpovedí svedkov M. G. a R. T. v prípravnom konaní síce vyplýva, že obžalovaný im mal okrem iného povedať aj to, že po švagrovi strieľal ako aj po jeho aute, ale vypovedali, že v tom čase bol obžalovaný rozrušený, hovoril nesúvisle, mal vypité a žiadne bližšie okolnosti skutku im nevedol. (Svedkyňa O. G. vypovedala tak, že nie obžalovaný jej povedal, že strieľal po poškodenom, ale jej to povedal samotný poškodený). Na hlavnom pojednávaní svedok T. upresnil, že presnú formuláciu toho čo mu obžalovaný hovoril si nepamätá, pretože jeho reč bola nejasná, zamotaná a tak treba chápať aj jeho vyjadrenie z prípravného konania, že obžalovaný strieľal po poškodenom. Pamätá si však, že obžalovaný mu hovoril, že nechcel nikoho usmrtiť. Svedkyňa M. G. na hlavnom pojednávaní dodala, že sama bola veľmi rozrušená z rozrušenia obžalovaného a v prípravnom konaní vypovedala to, že obžalovaný jej povedal, že strieľal len po aute poškodeného. Z týchto dôkazov teda vyplýva, že bližšie skutkové okolnosti prípadu významné pre posúdenie otázky s akým úmyslom mal obžalovaný voči poškodenému konať svedkom známe nie sú. Pre nedostatok ich zistenia a nepoužiteľnosť dôkazu výsluchmi poškodeného, nemožno preto vyvodiť záver o úmysle obžalovaného poškodeného usmrtiť ako mu to za vinu kladie obžaloba.

K návrhu zástupcu generálneho prokurátora Slovenskej republiky podanom na verejnom zasadnutí najvyšší súd poznamenáva, že z obsahu zápisnice o výsluchu obžalovaného v prípravnom konaní v procesnom postavení obvineného 13. októbra 1998 je zrejmé, že ustanovený obhajca JUDr. M. J. bol osobne prítomný pri výsluchu obžalovaného o čom svedčí obsah tohto listinného dôkazu, v ktorom sa nenachádza nič, čo by nasvedčovalo opaku. Rovnako je potrebné uviesť, že podanému návrhu nebolo možné vyhovieť jednak z dôvodu nadbytočnosti, ale aj z dôvodu nezákonnosti. Zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii totiž vyplýva, že takýto postup je vylúčený.

Podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi.

Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia je advokát povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné.

Podľa § 23 ods. 1 tohto zákona advokát je povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia pozbaviť advokáta povinnosti zachovávať mlčanlivosť môže klient a po smrti zániku klienta iba jeho právny nástupca. Ak má klient viac právnych nástupcov, na účinné pozbavenie advokáta povinnosti zachovávať mlčanlivosť sa vyžaduje súhlasný prejav vôle všetkých právnych nástupcov klienta. Súhlas musí mať písomnú formu.

Podľa § 23 ods. 3 advokát je povinný zachovávať mlčanlivosť aj v prípade, ak ho klient alebo všetci jeho právni nástupcovia pozbavia tejto povinnosti, ak usúdi, že pozbavenie povinnosti zachovávať mlčanlivosť je v neprospech klienta.

Zo skôr citovaných ustanovení uvedeného zákona teda vyplýva, že advokát obžalovaného je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom advokácie a tejto ho môžu zbaviť presne zákonom vymedzené oprávnené subjekty. Avšak ani takéto zbavenie mlčanlivosti nie je právne účinné v prípade, ak advokát usúdi, že jej pozbavenie je v neprospech klienta.

Možno preto konštatovať, že obhajca nie je oprávnený konať v neprospech svojho klienta a ak by tak aj konal, takto získaný dôkaz by bol nezákonný.

Vychádzajúc z tohto správne zisteného skutkového stavu krajský súd nepochybil, keď konanie obžalovaného J. G. právne posúdil ako trestné činy nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Tr. zák., výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. a poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Tr. zák., pretože si bez povolenia zadovážil strelnú zbraň a prechovával ju, na mieste prístupnom verejnosti sa dopustil výtržnosti a poškodil cudziu vec a spôsobil tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú.

Odvolačiaci súd nezistil pochybenie ani vo výroku o treste. Uložený trest odňatia slobody vo výmere dvanásť mesiacov zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, zákonné podmienky § 35 ods. 1 Tr. zák. pre ukladanie úhrnného trestu a dôsledne vychádza z ustanovení § 23 ods. 1 a § 31 ods. 1 Tr. zák., ktoré sú rozhodujúce pri určení druhu trestu a jeho výmery.

Rovnako správne je aj rozhodnutie krajského súdu o podmiennečnom odklade výkonu uloženého trestu odňatia slobody pretože na tento postup boli splnené zákonné podmienky uvedené v § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody neprevyšujúci dva roky a vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje a na okolnosti prípadu, mal krajský súd dôvodne za to, že účel trestu sa dosiahne aj bez jeho výkonu.

Správny a v súlade so zákonom je aj uložený trest prepadnutia veci podľa § 55 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., pretože revolver zn. R. kalibru 5,6 mm, výrobného čísla X., bol použitý na spáchanie trestného činu.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 27. mája 2008

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Martin Piovartsy

Za správnosť vyhotovenia: